

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

gratis ML
Maribor

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo enoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Crensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Crensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Crensovc, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Odkrito lice.

Pravijo, ka je politika gospocka huncvutarija. Pri nekrščanskih poslancaj damo valati ka je tak i tudi je tak. Tu je vse huncvutarija, slepljenje naroda, šteri se ešče da oslepiti. Krščanski politik je odkrit. On pove svoj program i dela za njega, doseže kaj ali nej. Edno pa vsikdar dosegne: svedok je za pravico i glasen opomin proti krivici. To je pa vsikdar klica dobroga sada i orožje za popolno zmago. Naša stranka, Kmečka Zveza stoji na tom fundamenti. Odkrito se bori za autonomijo, ne jemlje Srbom nikaj, najjo tudi oni majo, a žele pa nam ravnoiste pravice. Za pravice kmeta, delavca, obrtnika i vsakoga stana se je borila tri leta, delala je tisto, ka je ljudem v programi obečala i bo nadale tak, niti za vlas od svojih obljub ne je odstopila i ne bo. Vsaki pravičen človek to prizna. Hudožni pa z nami nemajo nikaj za opraviti, na njihove laži se ne zgledavamo.

Ščista načiša je politika nasprotnikov krščanskoga mišljenja. Glejte Samostojne i Demokrate. Pred volitvami so obljubljali autonomijo, a glasali so proti njej v Belgradi. Obljubljali so znižanje dače i celo štirikrat so jo zvišali. V prsi so se bili, kak dobri krščeniki i branitelje vere so i katekizmuš so vrgli v o z šol (Vojvodina, Pucljova srednja gospodarska šola), spravili pa v njo sokolstvo brezverno, proti verskim šolam i proti pravicam kat. Materecerkvi so glasali, dr. Kukovec se je celo dro v parlamentu, ka on ne pozna rimskoga papo. — Če protestant to pove, njemi ne zamerim, ali gda katoličanec naj se pravoslavim Srbom dopadne, odpove pokorščino Kristušovomi namestniki, svojemi naprej postavljenomi, je ne vreden, da ga pogledne človek, ki verje v Boga, šterekoli vere je. Ali se je mogoče zanesti na človeka, ki blati tisto, ka bi njemi najsvetejše moglo biti? — Tak so branili vero liberalci i samostojni. Gda sta naš poslanec i g. V. Pušenjak podpirala predlog, ka se ministrom zniža plača i te penez da sirotam — milijone bi to znižanje prineslo na pomoč — so samostojni i liberalci tiho bili kak miš v ljuknji i glasali za povišanje ministerske plače. Z ednov rečjov, odkritoga lica neso meli i ga nemajo. Sami so obogateli, njihovi volilci i mi vsi pa osiromašeli. Ne nasledujte ljudi, nego stranko, štera ne obljublja etak i dela nači, nasledujte z ednim srcem Kmečko Zvezo, štera nosi odkrito lice. Ne dajte se zapelati, ar toga zapelavanja lejko nede mogoče več nikdar popraviti.

Markišavčar.

Markišavski Kūhar Štefan Kukovca „Demokratske-Stranke“ kandidat v Prekmurji, v „M. Krajini“ to nesramno laž pisa, ka se vlč. g. Klekl Jožef, naš poslanec ne brigao za potne liste dijakov. Jaz pa to pravim Markišavčari, ka je to edna nesramna laž, ar je gosp. poslanec vse prošnje rešo, ka so do nji prišle i v sem p o m a g a o.

I Kūhar je že v „M. Krajini“ trikrat napado, šinfo katoličance i katoličanske duhovnike, zna biti ka za Kūharom drūgi človek stoji. Ali da je Kūhar „podgovornik“ „M. Krajine“, zato mi evangeličanci to njegovo grdo delo obsodimo i ne držimo ga za poštenoga moža, či on naše katoličanske brate napada. Jeli katoličanci vi ga tudi ne držite za poštenoga moža? Gosp. Kūhar se je odo Kukovci, odo se je „Demokratskoj stranki“ i dnok slepi naše ljudstvo z tem, ka je on nastavo „Vjedinjeno Prekmursko Stranko“. To je pa edna velka laž od markišavčara, on je na Kukovcovom listi i z demokrati de šo v volitve i svoje votome prek da Kukovci. Zato pošteni evangeličanci ne vorte Markišavčari, ar vas on za nos vodi. I „Morska Krajina“ tudi z demokratskih dinarov žive, ali jaz vam povem, da te list po volitvaj v o preminé. Bog živi našo Krščansko Kmetisko Stranko.

Panovci, 14. I. 1922.

LEOPOLD HARI
ev. theolog.

Včakali smo se...

Že naprej smo znali, kakše pozvanje bo meo novi list v Slov. Krajini „Morska Krajina“. Vej je to ne bilo težko vgoniti, da smo znali, da je te list plačeni od liberalcov i tak se hrani z našimi davki, štere je pobrala prejšnja demokratska vlada i tej gospodje so napravili pot z našimi penezami tomi listi. To se je skazalo. Te list prinaša nekš žlobandrum, iz šteroga se vidi samo dvoje. 1) Da je v rokaj ta na novo skovana strančica liberalnih kapitalistov i nasprotnikov kmetiskega stana. 2) Da pod svoje varstvo jemle nasprotnike naše države.

Piše se, da bo g. Kūhar kandidirao za poslanca na listini Dr. Kukovca. Tak! To je pa fino! „Vjedinjena prekmurska stranka“ na čeli njoj Kūhar pred nogami milostivnoga g. Kukovca. Ali poznate vi zaslepljeni, šteri vovrlate rečam tej političnih novincov, kaj je Kūhar g. Kukovca? Zbrali ste si pravoga. Edno znajte včas i to je: Kukovec ne dobi poslanstva v tej volitvaj, kak ne cela demokratska stranka v Sloveniji, ar Slovenci zdaj obračunajo s tistimi, šteri so samo obljubljali, dali nikaj, nego nas odali srbskomi centralizmi. G. Kukovec je proti gučao prekmurskoj železnici; te gospod je v zvezi s Puclom vzeo pravico klanja malim mesarom. Te Kukovec je sedo v tistoj vladi, štera je preganjala prekmurske učite i nam pošilala se sokolske priganjače. Tūdita vlada namlje spravila najvekše davke, najvekšo dragočo, našo trgovino i gospodarstvo pa spravila na najnižjo stubo. Te gospod, šteri je zgūbo vse svoje pristaše po Štajari za volo svojega dela, išče i lovi zdaj tvoje glase prekmurski kmet. Dobo bi rad pa za sebe poslanstvo, te bi si lahko fūčkao eli vi bi pa skoz prstov gledali.

Čudno za istino je to, da idete na led, da ta nova stranka sč spraviti prekmursko ljudstvo v roke fistih, šteri so ravno nasprotniki kmečkega stanū, šteri so gučali v Belgradi, da kmet ešče premalo dače plačuje i da se pri nas kmetom godi predobro. To je zasleplenost, štera bo nas vse zasleplila, a pomagala pa bogatim liberalcom. Zato vsakš naj dobro premisli. Vsakš glas, šteri bo oddani za to stranko je zgūblen

i vsakš je sam sebi sovražnik, što bo glasūvao s tov strankov. Ešče ednok si zapomlite: demokrate v Sloveniji ne dobijo niti ednoga poslanca, zato ščejo loviti po Prekmurji ravnotak kak Samostojni.

„Vjedinjena Prekmorska Stranka.“

To cono je dobila prinasa liberalna Kūhar-Kukovcova stranka. Ka dobroga ma v svojem programi stranka, kak pomoč našoj Krajini, pravico naše slovenščine, pravice madjarskih podanikov itd. so naš g. poslanec prle zagovarjali že v parlamentu i dosta tudi dosegnoli, kak je Kūhar mislo na nje. Sama sleparija je cel program začensi od začetka, od imena, do konca. „Vjedinjena“ stranka! Vjediti se samo tisto more, ka obstoji. Prinasa je bila „domača verstvena i demokratska stranka“, a obe sta premisnoli. Ostala je samo naša Kmečka Zveza. Ta se pa ne združila z nikim. Ka se pa te vjedinilo? Laži so se vjedinile. Kūharov program guči od slobodščine „občin“ i gda to zahteva, se drūži z tistim dr. Kukovcom, ki je z svojov strankov zbrisati dao občinski volilni red, šteroga sklenola naša stranka i šteroga je že sam krao podpisao pa je dao razveljaviti same ljubljanske občinske volitve, ar so ne zmagali liberalci. Skažljivost brez mere, ka tej gučijo od slobodščine občin. Agrarna reforma „naj se prej odpravi“ piše Kūhar. Lepa tolažba za siroto, ki nema si kaj v zobe djati! Pa je ne dobo on sam tudi zemljo od nje?! — Za kmete prosi Kūhar z Kukovcom kmečke kamare, za starost sekulacijo itd. Naša stranka je to že v Belgradi v zakonskom predlogi mela i je dr. Kukovec, v šteroga tabor sliši Kūhar proti tem predlogom glasūvao, kakša sleparija. Kūhar proš nadale za delavce pomoč! Ne ve pa ka so naš poslanec to že davno dosegnoli, ka on prosi pa želejo i delajo ešče več za njē kak on v programi ma! Invalidom prosita z Kukovcom podporo! — Skažljivost! Dr. Kukovec i njegov pajdaš dr. Žerjav sta bila ministra za invalide. Zakaj sta pa ne pomagala njim? Ka je v politiki nepoštenost pri liberalcaj, smo znali. Ali ka bi takša bila kak io vidimo v programi „Vjedinjene Prekmorske Stranke“, ne bi mislili. Ki kolikaj čūta poštenosti i pravičnosti ma v sebi, obsodi skažljivost Kūharove i Kukovcove stranke.

Uradna naznanila.

Pomoč od kūge prizadetim. Pokrajinske uprave oddelek za kmetijstvo nam po št. 3856. sledeče naznanja: Živinska kūga od sklezne bolezni (vranični prisad) je v D. Lendavskom okraji od 22. julija 1921 do 20. okt. 1922 pobrala 81 glav živina. Otkodovanim posestnikom je dano 74,400 K. podpore, ostali pa dobijo (47) še te mesec 132,100 K. podpore. Oblast je zavolo te kūge prepovedavala senja. Ta kūga se najbolje odpravi, če se proti njej živinče cepi. Vrstvo da država brezplačno, cepljenje, štero pa ne predrago, plača vsaki gospodar. Odschmao se bo podpora samo tistim delila, ki bodo dali svojo živino cepiti. (To je ščista prav pri bogatejših ljudej — a za sirote bi še cepljenje moglo biti brezplačno. Vr.) Ta kūga je tudi za ljudi smrtno nevarna. Za to se takše živinče naj ne kole doma, se globoko zakoplje i štala dobro po predpisi živinozdravnika ščisti.

Okrožni urad za zavarovanje delavcov pod št. 8408 22-2 naznanja: Prispevek (plača za betežnim delavcom) za bolniško zavarovanje se podigne od 5% na 6%, zavarivanoga zaslužka od 1. jan. 1. 1923. Polovico teh % plača delodajalec polovico pa lahko odračuna z delavcove

plače. — Prispevek na borzo rada (posredovništvo za delo) se podigne 5%. Pol ga plaća delodajalec, pol pa delavec. Delodajalec ne plaća kak dozdaj 8% nego samo 6% če se nesreća zgodi delavci. To plaća sam delodajalec tak ka se računa od 100 Din. plaće telikokrat 6 par, keliki je nevarnost odstotek (procent) priglaš-enoga dela.

Milošćine družinam javni nameščencov. Milošćino dobijo od ministrstva za socialno politiko 1.) javni nameščenci, ki nemrejo več delati, či so bar tri leta služili i nemajo pokojnine 2.) rodbine pokojnih javnih nameščencov, šterih gorzdržateli so bar 4 leta služili v drž. službi. Milošćine se sme dati največ 2000 dinarov ednomi. Dobijo jo samo takše družine, štere si nemrejo pridobiti nikaj z delom i ovak ne dobijo zadosta podpore. Davle se na 3 leta. Prošnje na državno milošćino se naj pošlejo na ministrstvo za socialno politiko. K prošnji je priložiti: 1.) potrdilo krajevnoga oblastva (rojstni kraj, bivališče, pozvanje, starost, rodbinske razmere, državljanstvo, obnašanje itd.) 2.) potrdilo zdravnik. 3.) potrdilo državnoga oblastva o prejšnji službi. 4.) potrdilo drugi podpor. Šteromi se dá milošćina, dobi knjižico, šterov dobiva peneze pri finančnom oblastvi, vsakši mesec. (U. L. št. 127).

Nova odredba o carini na izvoz svinj i masti. Svinje pod 70 kg. se ne smejo izvažati (živa teža); prek 70 kg. (živ. teže) se plaća od 100 kg. 450 Din. eli 600 Din. za glavo. Zaklani za 100 kg. 400 Din. Soljeno meso 100 kg. 150 Din. Svinjska mast i slanina za 100 kg. 600 Din., gosja za 100 kg. 2500 Din. Izdelki iz mesa (klobasi itd.) za 100 kg. 150 Din. (Ur. L. 3. I 1923.)

Po 1 aprilu 1923. do se odavale lahko samo tiste zlate i srebrne stvari, štere majo žig (štemplin). (U. L. št. 2. 1923.)

NEDELA.

I. Predpepeonična. Evangelium sv. Mataja 20. Od delavcov v gorica. Delavci so duše, gospod goric Jezus, pozvanje na delo je pozvanje k Jezusovoj veri. Ednako plačo to je večni žitek dobijo, ki verno delajo v tej gorica, čeravno so eni prle prišli do vere, kak drugi. Kak smileni je Bog!

Trpljenje Gospodovo.

Ali ne mislite, da jaz te splošne bolečine za veliko držim. Jaz znam, da tudi pri drugih ne bilo menje bolečin i so bile ravnotak pekoče. Ali ravnoté bolečine je drugo telo ležej preneslo kak njegovo; vsi so najpre v tom složni, ka je to telo bilo najobčutljivejše, najingavejše, najbole ráho med vsemi telami človečega pokolenja i to zavolo tiste posebne popolnosti, z šterov so toga dela kotrige stvorjene i soki mešani bili.

Vse, ka Bog po čudnoj poti naprejprinese, navadno je jako popolno vu svojoj formi. Glejte, manno, štero je Bog Izraelcom dao v pustinji, kak tečna je bila ta? Glejte vino, štero so svaťje v Kani dobili, kak imenitno je bilo i če

mi verjemo razlagavcom sv. pisma, je tisti krüh, z šterim je v evangeliumi vnožino nahrano, tudi žmajnejši bio, kak navadni. Če je zato Bog tem prostim rečam tak veliko popolnost podelo, ar so to reči bile, štere so takrekoč neposredno z njegovih rok shajale, bomo mi lejko vervali, ka je on té popolnosti v jako vekšoj meri ne podelotistomi presvetomi tel, šterojev Marijinoj utrobi v podobo, naj plemenitejšo, najvzišenejšo dušo, štero je vu veseljstvi kda stvoril? O te bi mi jako zablodili, nam pravi angleški vučnik (sv. Tomaž. 3. qu. 46. a 6.); ka već mi moramo pripoznati, ka je to telo (Jezušovo), ar je stvorjeno na višenaturni način, vn go popolnejše bilo od onoga, štero je po naturni zakonaj prišlo na svet. Zato premislite kak, živalni so bili v njem njegovi čitli pri svojoj delavnosti! Kak boleče je občutilo to vdarce bičov, kak bridki se je zdeo njegovoj nebi žuč! Sem prihaja ešče edna druga velikoga pomisleka vredna trditev, štera shaja od ne menje vučenihi kak světihi možov, najpre, da je Kristušovo telo ravno za trpljenje bilo stvorjeno. Ščista drugo kaj je z našim telom; čeravno smo mi v zdajšnjem stani neskončno vnoгим bolečinam, teškočam, smrtnim vojskam vseh vrst izročeni, a v začetki pa li nesmo v té namen stvorjeni; ešče naj se od teh vnoгим nesreč rešimo, za štere je pa človeča natura nagnjena bila, je Bog vsakomi izmed nas v paradizomi takšo jestvino, takšo toplino zraka, takše pripravno vreme poskrbo, da bi nas ta mogla vsega trpljenja rešiti i z ednim tudi nemrtelne napraviti: „Bog je človeka nemrtelnoga stvoril“ (Modr. 2, 23.) Pa če mo ešče tak pazljivo preiskavali, ne samo v nebesaj, nego ešče v pekli, med vragmi, med skvarjenimi, ne najdemo stvorjenja, štero bi od Boga namenoma za trpljenje bilo stvorjeno zvün Kristušovoga tela, ki je zato postao s človekom, da vmerje za nas: „Prišlo je, da za odkupljenje vnoгим da svoje življenje.“ (Mat. 20, 28.) Njegovo telo je bilo zato stvorjeno, naj se v njé, kak v edno jako prostorno posodo vlije celo morje špota, težav i bridkosti, štere so zamogle vsaki zamazek grešnoga človečega pokolenja zbrisati; zato je bila samo njemi podeljena tista vekša občutljivost za moke, štera je niti od čistosti krvi niti od gibkosti živcov ali od gingavosti tela mogla shajati.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Ogenj. Jan. 19. je vse zgorelo siromaki kovači Buček Janoš i Žižkih. K sreči ne bilo hiš v tisti kraj i ka je te močen sever vleko, ovak bi cela ves zgorela.

Obiskavajo nas „zdaj“. Preminoči teden sta se vozila po korteseranj za srbsko radikalno stranko, štera šče Veliko Srbijo, Slovencom i Horvatom pa nešče dati pravic, dr. Lenárd i dr. Župančič. Te prvi bi mogo biti kat. duhovnik, ali v Belgrad je šo v privatno službo, opusto tam mešuvanje i celo šteo v slovenskom jeziki vđati srbski pravoslavni katekizmuš, ka bi med Slovenci širo krivo pravoslavno vero. Te gospod je prle vrejčvao naše stranke list „Stražo“ v

Maribori, a povrgo je stranko, list, duhovniško čast i postao srbske stranke agent. — Te drugi kortes je prej „slovenski“ minister, šteroga naloga je z našimi penezi kortesirati za radikalno velesrbsko stranko. To smo pa že tak popisali od toga gospoda, ka je zapusto vero svojih starišov i postao iz katolicanca srbske cerkve kotriga. Z tem smo dobrim i razumnim ljudem vse povedali. Dr. Lenárd vđava v G. Radgoni list „Samoupravo“. Ka je pravo Kukovec v Soboti, gda so nastavili „Vjedinjeno prem. stranko“. Poslušajte, to: „Ne želim drugo, kak skupno sodelovanje pri volitvaj proti nazadnjaštvi i klerikalizmu.“ M. Krajina v e. št. 2. piše to. „Nazadnjaštvo“ je življenje po Kristušovoj veri, klerikalizem pa cerkvena oblast i njene zapovedi. Proti tem se bori Kukovec z Kúharom. Jeli ka je svetlo povedano!! Evangelizanci, evangeličanci z odprtim bojom proti Kristušu ide Kukovec i Kúhar, ne mogoče ka bi šli za njima.

„Odtirani agitator“ odsehmas dostakrat dobi mesto v „Mskoj Krajini“. Ešče od tistec odtirajo Kleklinove kortese, gde nanč ne hodijo. „Prekmurki Glasnik“ je nikda tudi tak pisao, cela v svinjski hlev je zapirao njuve kortese. I nazadnje ka je bilo? Velika zmaga. Zdaj ravnotak bo.

Sever Božidar vopuščen z vogrske voze.

Zavzeo se zanjega najbolje naš nuncij v Belgradi. Škodoželjno piše „M. Krajina“ samo v vogrskom deli v 8. št. ka je Sever na smrt obsojen od vojaške oblasti i ka pride ešče zavolo domovine odajstva pred sod. Čeravno je Sever zablado z nesrečnimi špekulacijami, je kak nesrečen na smrt obsojen človek vreden pomiljvanja. A toga njemi ne da tisti Kúhar, ki telko guči od ljúbezni i ki je sam čuto ljúbezen našega poslanca, gda je bio v Maribori zapreti. Lejko jih zato tak rad napada, ka so za njegovo osloboditev tudi prosili? — Ne zagovarjamo mi Sevrove krivice, — ljudstvo smo itak že naprej opominati, naj pazi, ka ne de kvarno pri njem, ar v nesreči pa moremo i tudi ravnamo po človeče z vsakimi z Sevrom tudi i njemi po mogočnosti pomagamo, ne veselimo se pa ne Sevrovoy, ne nikoga nesreči kak dela „Morska Krajina“, ar je to nekrščansko delo. Sever ne naše stranke človek, vđ ž nje je stopo, pa ga li pomiljemo v nesreči, ar ljúbezen ne gleda stranko, nego človeka. Pa mi nesmo dobili darov z njegovoga stola, ki ga pomiljemo, nego oni, ki mučijo od njega v nesreči, ga ne zagovarjajo, nego celo napadajo.

Križovci. Z med tistimi, ki so prinasi na shodi zavupnikov proti našoj Kmečkoj Zvezi gučali, so dobili judašov groš. Kúhar-Kukovecova stranka je dala vsakomi sto dinarov. To se zastalno trdi med ljudstvom.

Prekmursko lovsko društvo prosi vse tiste, ki so dobili položnice (čeke) od njega, naj jih ta ne luči, nego plaća vstopnino za društvo.

Desetjezero glasov. kak nikaj prej dobi prinasi Kukovec, piše protiverski list „Tabor.“ Verjemo, ka prvo polovico reči „deset“ zna dobiti, već ne.

Novi kandidat. Tudi Puclj lovi nas kak Kukovec. Puclj je zgrabo cankovskoga župana Kočar Matjaša, naj njemi drži hrbeč, ka ležej postane poslanec. Kočar pa se zna da dobi zato prvo mesto na Puclovoj listi pa ešče kakšo dobrotnico drugo tudi.

Fabijola

ali

Cerkev v katókombaj.

I. Mir.

Kršćanska hiša.

„Či de se pa gda páli namočila, naj jo namaka plemenita krv, ne pa skuze slabe ženske!“

Tak je bio maziljen prišestni mantrnik s krvjo lastnoga očé, med štero so se pomešale materne skuze.

Nevernikovo gospodarstvo.

Obiskati ščemo zdaj drugo hišo, vekšo pa tudi krasnejše zidano; stoji med — Kvirinalom i Eskvilinom 1) Gospodar te hiše je Fabija, mož iz vitezkoga pokolenja i nezmernoga bogastva, štero si je pridobio v Ažiji, gde njemi je vlada dala pobiranje dače v arendo. Po vsej sobaj je bio pod pogrnjen s perzijskimi pripogami, bilo je tu na kúpe svionoga blaga iz Kitajskoga i drage druge tkanine iz Babilonije, Indije i drugij jútrovij dežel. Na krasno izdelanom pohištvu je ležalo vnoğim dragij stvari, iz oddaljenij, nam malo znani otokov. — Fabij gospodar vsega toga bogastva, je bio človek, šteri je samo mislo, kak bi lepše živo brez dela i trüda. Drugij nalog človečkoga življenja je ne poznao. Vervao je ne nikaj, pa je itak

Tak se zaveta dva iz tistij sedmij bregov, za šterij stoji Rim.

lepo častio svoje boge, na šteroga je ravno prišla vrsta.

Skoro celi boži den je sedo v tej ali onij toplica. Rimske toplice so pa ne bile samo za kopeo, nego tam so se tudi zbirali Rimljani, da so si pogučavali, čteli, se špitali, se včili telovadbe itd. Z ednov rečjov: nieden Rimljan je v tistom časi ne delao nikaj, či njemi je ne bilo sila delati, — potepavali so se, hodili so poslušat lepe guče govornikov, obiskavali so grede, samo da njim je den mino. Tak je delao tudi Fabij.

Pri velikij njegovij obedij i gostijaj je meo vsikdar dosta gostov pozvanij, i takšij, šteri so samo tak prišli. Delali so njemi nezračunani rob i drugi hlapi, i moramo praviti, da je bio Fabij jako vljúden i potrpeči človek, samo či je bilo v hiši vse tiho i mirno.

Itak nas ne briga telko gospodar, nego bolje njegova hči, štero so po rimskoj šegi po oči zvali za Fabijolo. Iz drugoga ali notranjega dvora pridemo po mramornatij stubaj nimmo duge vrste sob do prekrasnoga njenoga stanovanja. Večer je že i bliža se vúra, da bo trbelo iti k večerji: Fabijola se zato spravlja i kinči, da se v vsoj krasoti pokaže pri večerji.

Njena soba ma okna z glažovine, i skoz okna se vidi na male grede, štere so pune krasnij rožic.

Na lepoj, mehkoj i s srebrom okinčanoj stolici leži i pred njov na steni visi srebrno ogledalo, v šteroga se vidi. Na malom kamenitom stočeki so vsefelé dišave i druge takše reči, za štere so rimske gospe razmetale nezmerno dosta penez. Tudi kištica z dragoga dišečega

lesa je ležala pred njov, puna dragij kamenov i zlatoga lišpa.

Mela je kakšij 20 let. Bila je tak lepa i bogata, da se ne bojala niedne Rimljanke pri lepoti i bogastvi. Mela pa je tudi vsakši den lepe i bogate dečke, šteri so prišli k njoj v ogledi. Po nagnjenji i naturi je nikaj ne bila podobna oči: gizdava, naglij čemerov, zapovedavala je celoj hiši kak kraljica, vsi so se njoj morali ponizno poklanjati! Samo dve osebi (peršoni) sta se njoj nej poklanjali. Pa je tudi ne čudno, da je bilo takše njeno srce: bila je jedino dete, šteromi je mati že v zibeli mrla, zgijili so jo oča s vsov skrbjov, preskrbeli so njoj najboljšij vučitelov, nikaj so njoj ne zatajili, vse so njoj kupili i vsikdar vse spreglednoli.

Bila je sama sebi gospodar, prečtela je mnogo vučenihi knjig. Včila se je iz njij, napunila se je modrijanskij misli i postala je tak sama modrijanka. O krščanski veri je nikaj ne znala, itak jo je tak zaničavala, da je pa njoj niti pitati ne štela. Vere je bila poganske, pa tudi samo po imeni, v istini se pa tudi za rimske boge ne brigala, pa tudi ne za njuve svetke i pripovesti. Na kratci: njena vera je ne segala prek toga življenja i njena miseo je samo bila: vživaj! Itak je pa ne bila pokvarjena; prevelka njena gizdost jo je čuvala grdoga greha. Gnüsila se njoj je poželjiva neverna tovarišija i zaničavala je razvúzdane dečke, šteri so jo noč i den ne pústili pri miri; njúvoj norosti pa se je smejala.

Dale.

Na ministra vojne i mornarice so naš poslanec pitanje stavili v zadevi odvzete oblike naših amerikancov, ki so 1. 1919. aug. 7. prišli v Prekmurje. Vojška oblast je namreč našeni poslancu odgovorila na njihovo večkratno pitanje v toj stvari, da je oblika zato v kraj vzeta, ar je te kraj te čste madjarski bio i ar so tej ljudje to blago šteli prek Móre švercati. Naš poslanec v novom pitanji odgovorijo: vsaki oficir more znati, ka je Prekmurje v Parizi 1. 1919. aug. 1. prisojeno Jugoslaviji, tej ljudje so pa 7. aug. šli prek Móre domo. Ki so prepotivali celo Evropo z svojim blagom, se doma takrekoč pred očmi jokajoče njihove gole familije, oroplejo, štere nagoto so pokriti želeli z oblekov z teškimi trudi spravljeno. Pitaajo zato g. ministra, 1) hoče tem ljudem dati že ednok popolno odškodnino i 2) hoče li krivca po zakoni kaštigati.

Minister za Slovenijo g. Zupanič je dao invalidskomi društvu in D. Lendavi ob priliki njegove agitacijske poti po Prekmurji 2000 K, zakaj se njemu odbor prirčno zahvaljuje. Ta šuma se bo 28. febr. razdelila med sirmaskeje invalide. S tem je pa še daleč ne pomagano našim invalidom. Oni neščejo milodare, nego tisto, ka njim po pravici i zakoni ide!

Nova devizna naredba od 1. januarja 1923. Dne 1. januarja t. l. je izšla nova naredba o poslovanju z devizami in valutami, glasom katere smejo pooblašene banke (v Dolnji Lendavi Slovenska banka podružnica, v Murski Soboti Slavonska banka podružnica ter v Ljutomeru Slovenska banka podružnica) prodajati valute ter izvrševati nakazila: A) Uvoznikom (trgovci, ki prejmejo blago iz inozemstva) pod sledečimi pogoji: 1) Predložitev potrdila o protokolaciji, oziroma obrtnega lista. 2) Predložitev potrdila za zadnji kvartal plaćanih davkih. 3) Podpis obaveze pri banki, da trgovec resnično uvozi blago tekom 6 mesecev in opraviči nakup, da predloži: a) originalno fakturo dobavitelja glasečo se na kupljeno veljavu, b) carinsko boleto fakturiranega blaga. Odbori pri Narodnih bankah so odpravljene. B) P o p o t n i k o m: 1) na podlagi jugoslovanakih potnih listov opremljenih z vizumom konzulata dotične države kamor se potuje. 2) na podlagi posebnih dovoljenj finančnega ministerstva (finančnih oblasti). Na potne liste smejo pooblašene banke izdati sledeče valute: a) za Francijo in države z boljšo valuto Frs. 3.000.— b) Čehoslovaško in Italijo po 3.000.— Kc. ali Lir 3.000.— c) za države s slabejšo valuto n. p. Avstrijo, Ogersko, Poljsko, Nemčijo, Bulgarsko, pa v vrednosti Dinarjev 3.000.— Banke morajo prodajo valut na potnih listih zabeležiti.

Pravim kulturnim društvom in delavcom v Prekmurju! V Zadnjih 3 letih smo nabrali za Prekmurje večjo množino knjig najrazličnejše vsebine. Spravljene so v 10 zabojih s povprečno 100 kg. S pomočjo podpore raznih prijateljev Prekmurja mi je omogočeno poslati knjige v Prekmurje. Knjige so namenjene za Prekmurje, zato je moja skrb in želja, da bi čimprej dosegle svoj namen; vsekakor potom knjižnic. Prosim torej naslovljena društva in posameznike (v prvi vrsti častito duhovščino in versko ter narodno zavedno učiteljstvo), če bi blagovolili podvzeti toli potrebno in hvaležno delo ustanavljanja knjižnic. Za začetek je tri knjig dovolj. Bilo bi najboljšo, če bi se sestavil v ta namen poseben odbor. (Izobraževalna društva, Orli!) Dijaki bodo gotovo po vsej možnosti sodelovali. Ljubljana, 14. jan. 1923.

JOS. GODINA, bogoslovec.
Ljubljana, Tabor 12.

Dijaška kuhinja v M. Soboti se prirčno zahvaljuje vsem plemenitim nabirateljem in darovateljem za sprejete zneske. Nabrala so šolska vodstva v Fikšincih 39.50 Din., G. Lendavi 75, Vindoncih 26, Hotizi 81.50, Št. Jurju 84, Zizkih 44, Bodoncih 117, Cankovi 66, Črenšovcih 56, Dolini 28.95, Dobrovnik 60, Dol. Slavecih 19.75, D. Bistrici 17.50, V. Poljani 144, Puconcih 35, Prtoči 46, Srdici 40.75, Markovcih 30, Martjancih 14, Kobilju 47.5, Kapci 20, Križevcih 90, Trnju 23.25, Krogu 151.25, Dolgi vasi 20, Satahovcih 20, Občine Markišovci 37.50, Korovci 47.75. Nabrali so učenci in učenke gimnazije po M. Soboti 857.60 Din. Posamezni uradi v M. Soboti so darovali: Okrajna sodnija 151.75, Davčna oblast 30, davčni urad 35, mestna komanda 20, poštni urad 85, oddelek fin. straže 18.50, okrajno glavarstvo 335, evidenčni urad 45, občinski urad 39, okrožni agrarni urad 85, uprava veleposestva Szapary 120, Komanda orož. čete 12, orožniška postaja 8, javna bolnica 150, poslovalnica okrajne bolniške blagajne 45, glavna carinara 25, meščanska šola 10, osnovna šola 27.50, gimnazija 182.50, Jugosl. kreditni zavod 50, Slavonska Banka 127.50. Nadalje so darovali: N. N. po g. Št. Horvat 62.50, g. Dr. VI. Škerlak iz kazenske zadeve 936—22, 25 din. g. Št. Horvat, katehet 20, g. Vek. Rigler, živinozdravnik 100, N. N. 42 Din. Vsem prijateljem učeše se prekmurske mladine izreka najtoplejšo zahvalo. — Odbor.

Halálozás. Dr. Brünner Józsefné halála. Emberszeretetről és jótekonyságáról széleskörben ismert uriaszonyt ragadoit ki az élok sorából a kéllehetetlen halál és kísérte utolsó útjára az elmúlt vasárnap délután a gyászolók megszámlálhatatlan sokasága, melynek sorában — a helyi notabilitások mellett — ott láttuk azokat a kisirt-szemű árvaakat is, akiknek dr. Brünner Józsefné mindenkor önzetlen pártfogójuk volt. A nemesszívú urinőt már régóta huzódó betegség gyötörte, és az utóbbi hetekben annyira erőt vett rajta, hogy mindennap várható volt a katasztrófa bekövetkezése. Végül e hó 19-én a hajnali időben kitéhelte nemes lelkét. Az elhunyt a helybeli „Izraelita nőegyletnek“ volt a megalapítója és hosszú időn át elnököje.

Kaj je istina? Morska Krajina glasilo liberalnih kokotekov v Prekmurji pravi, da so naš g. poslanec z dačov, štero smo plaćivali preživlali g. Sevrá i pomagajo g. Švikaršića. Nej je to grda laž? Što je plaćivao dačov Črensovce? Istina pa je, da je g. Kukovec i drugi dovolili iz državne kase 700 jezer Din. za Sokole i istina je tudi, da je prišlo nekaj krajcarov iz državne kase tudi na pomoč liberalnim listom. Tü se že lahko guči, da so naši krajcari poleg, štéri so romali v Belgrad k ministrom. S takšimi grdimi lažmi bo slabo šlo g. Kúhar.

Zavütniki, štéri ste ešće ne poslali imena čuvarov škrinjic (predstavnikov) v volinih odborah, to včas i vćinite! Stvar je silna, ka brez toga se nemre vćložiti kandidatna listina. Vsakši naj spuni svojo dužnost do stranke i tak do samoga sebe. Vodstvo Kmečke zveze.

Živinsko sejnje je v D. Lendavi dovoljeno. (Okr. glav. št. 697/1).

Krčmarom naznanja okr. glavarstvo pod št. 609/1, da ne pošiljne njuve prošnje, ka bi se veselice smele vršiti celo nrč; iz posebnih zrokov je dovoli samo do polnoči ali do edne, nikdar pa ne duže. — Mi bi pripomnili, ka je ešće to preveč. V tej resnih časah, gda v Nemćiji i na Českom nikša veselice ne dovoljena, gda je nešteto sirot brez strehe, obleke, obćivala, prehrane tüdi pri nas, naj oblast odvadi že itak preveč pijanstvi vdano ljudstvo od pijanćivanja i ponoććivanja. Kama pridemo, če de to naprej što, ka se je začelo? Vr.

V Beltincih, 20.-toga meseca so se pretepavali večer na glavnoj cesti beltinski i ganćki „bićkaši.“ Alkoholnim junakom bi ednok dobro bilo dati za košto odorožniško — puškino kopito, — pa to tak: „gavalerosan ino magyarosan.“ Zaistino, da potem ne bi mēli tak pogastoma bitne vaje. **Novoletno darilo,** več jezero dinarjev so dobili uradniki na veleposestvi v Beltincih od grofice Marije Zichy. Ne bi mēli protitomi nikaj, če bi se grofica ne samo na te gospode zmislila, štērim že tak jako dobro ide, nego tüdi na svojo sirmasko držino. So velike družine, štērim ne dohaja mali zaslužek ino hodljo raztrgani, tüdi so večkrat laćni, kak siti. I ta držina, kak verna je oštala svojoj grofici, v boljševiškom časi! Pa ka je dobila za to? — Zaslužek so njoj potem znižali, a zdaj pa pozabili. Milostivna grofica! Laćne hranite i ne site! Nage oblaćite i ne oblećene! — (Mi bi tanaćivali, naj držina vćloži milostno prošnju potom upraviteljstva na m. grofice, gotovo bo ta pošćlhnjena. Grofica ne vejo, ka komi fali opotite jih. Vr.)

V počašćenje spomina pokojne gospe Elze Brünnerove je podarila krajevna zašćita dece i mladine v D. Lendavi za šolske potrebine sirmaske dece 1000 K.

Država.

Dr. Kukovec zapušćeni demokrat predć nekšto obrtniško stranku, da bi s pomoćov te mogeo priti do poslaništva. Tü pa tüdi trćo ide. Obrtniki njemu pravijo naj pogleda „Uradni list“, kde se vsakši den šte, da so mali obrtniki kašćigani zavolo malih prestopćov, velikih odiraćov pa nihće ne kaznućvao, ćeravno so kakšte norili.

Dober mesar. Kda se je g. Pucelj v Soboti v oći vćglo, da je mesar je on krikno: „Pa ešće dober mesar!“ Pucelj je pa ne samo dober mesar, nego fini trgovec. Pisalo se je dosta kak je trćo z nemškim i jünci in jugoslovenskim i prašćići. Pa to je vse zaspalo mogoće, da ne istina. A ćütel! Novi poljedelski minister pa toži Pucelja za voćo nekših polodelskih strojev, kak z Belgrada glasljo, štēre bi mogli mi iz Nemćije doćiti. Tak se Pucelj razmi na mesarijo, na jünce, na prašćiće pa ešće na stroje (mašine) samo na ministrstvo se ne razmo. V to aćero je vpleten tüdi njegov zet Štibler. Smo radovedni, ka pride vć z cele ovadbe, ka je istina i ka ne.

Naš delegat na lozanjskoj konferenci dr. Spalajković je pozvani domo, ar se je izkazao za jako nesposobnoga na toj konferenci.

Predsednik volilnoga odbora v ljubljanskim okrožji je dr. Ante Verona, za mariborsko — celjsko (Prekmurje tü) pa Miloš Pavnović.

Svet.

Sv. oća papa je darivao za siromake raznih krajov 1 milijono lir.

Velka nesreća: V nemškom rudniki v Hindenburgu v rovi je v zrak zletela z benzinom puna lokomotiva (peć). Od toga se je vućgao celi rov. Tü je zgübilo življenje 95 rudarov.

Bivši krao Grćije Konstantin je vmro.

Najviše je zleto dozđaj z zrakoplovom brez motora francuski letalec. V zraki je bio 69 minut.

Čehoslovaška ma v šestih seminišćah 252 bogoslovćov. Od teh je 121 Čehov i Nemćov. To kaže za bližnjo bodoćnost pomenćkanje duhovništva.

Domaća politika.

Tak fino ide naprej, ka de naš dinar skoro telko vreden kak austrijska korona. Vlada ne dela drugo kak misli na boj, dela duge za vojaštvo, to pa li ne tak preskrbljeno kak bi moglo biti. Zđaj je pa to norijo napravila, ka je Bolgariji poslala ultimát. To pa zato, ka so bolgarske bande v Macedoniji vućgala ves sv. Šćefana i 50 ljudi sebov oćegnale. Bande pa hodljo po Macedoniji, ar vlada dela strašne krivice tem ljudem i te bande te svoje ljudi zagovarjajo, Srbe pa kolejo. — Radikalna stranka se je tüdi razbila, Protić bo posebne liste meo. To zna telko pomeniti, ka smo letos ešće ednok volili.

Svetovna politika.

Gibanje autonomistov v Španiji. Tüdi v toj centralistićnoj državi se opaža velko autonomistićno gibanje. To gibanje vodi Kambo, štéri pravi, da ne henja prie, ćeravno vsi Katalonci vmerjejo, doćek krajina Katalonija ne dobi svoje najšćrše samouprave.

Sporazum med zaveznicima i Törki je bio dosećen na lazanskoj konferenci v tom, da kak Törška, da i Grćija pomilostita vse one osebe, štēre so kaj zakrivile v politićnom i vojaškom pogledu od 1. augusta 1914. do 20. nov. 1922.

Vzrok, da so Francozi zaseli ruhrske ozemlje, je ne samo to, da bi od Nemćov izsilili vojne odšćdnine, nego Francija je te kraje že dugo štela osvojiti zavolo toga, ka so to najbole bogati kraji v celoj Evropi. Tü so kopali Nemci na leto 119 milijonov ton premoga. (Stanjkola). I to je glavni zrok, da so Francozi zaseli te kraje, da tak ešće bole oslabljo Nemćijo.

Ruska zvezna država. Na kongresi ruskih sovjetov se je sklenilo, da se ime „ruska federativna republika“ spremeni u „Zvezo ruskih sovjetskih socialistićnih republik.“ Te republike so: Rusija, Ukrajina, Belorusija, Georgije, Aserbejdžana, Armenije i deljne vshodne republike.

Ukrajinci v Poljskoj republiki. Po mirovnoj pogodbi je pripadlo k Poljskoj mnogo Ukrajincov posebno v Shodnoj Galiciji, štēra itak povsem ukrajinska. Stanje tej Ukrajincov, kak pišejo listi, je jako slabo. Polaki delajo z Ukrajinci revnotak kak Angleži z Irci. Zato so ugledni ino narodni ukrajinski moćje poslali spomenico na ves kulturni svet, v štēroj se pritožujejo kak vladajo Polaki nad njimi i oni so brez vsakše slobodćine. V štirij letaj poljske okupacije, pravljo, da je bilo vsa njüva kulturna vrednost vnićena. Na njuvo zemlo vlada naseljavle tujince. Vse ukrajinske škole so pretvorene v polske. Politićne pravde i sodi so na dnevnom redi, že mnogo ukrajinski moć sed i pisnivij poljskij temnićaj. Posćbno zadnje vreme je prišlo tak daleć, da so na jezere ljudi spravili v voze brez razlike, moške, ženske, mlade, stare. Tej spozaprti pa ćakajo na mesece, da pride na nje red, če so kaj krivi ali ne. Poljska vlada drži v tej krajaj moćno vojsko i policijo, tam je proglašen tüdi preki sod za one, štéri bi delali proti Poljskoj. Ukrajinci Shodne Galicije so že večkrat poslali pritožbe na svezu narodov. Zđaj pa sć poslali to spomenico, v štēroj našćtevljejo vsa grozodejstva i nasilje Polakov.

Polaki i Ukrijinci sta dva našiva bratska naroda, oba slovenska, zato pa tüdi zaboli srce pravoga Slovana, kda vidl, da se dva tak skoro bratska naroda nemreta trpeti, nego eden drugoga tlaći. Vendar pa smemo vćpati, da Ukrajinci pridó nazaj v svojo domovinu velko Ukrajino i kak slobodni, bodo dobri sosidi z Polaki. Pušćpek ukrajinski Sceptisky so tüdi mogli pred nasiljom Polakov z Lvova pobegnoti. Zđaj njim je dovolila polska vlada, da so se vrnoli nazaj med svoje ovce iz Amerike.

Naroćte si „Novine!“

Važno za delavce!

V preminotem tjedni smo Vam pojasnili naslove pooblaščenih gazdov, ki nabirajo delavce za sezijsko delo na Drž. Imanje „Belje“ za leto 1923. Sedaj pa objavljamo pogodbo, ki jo je sklenila Državna Borza Dela v Murski Soboti z goraj omenjenim Drž. Imanjom sledeče:

Glavna Direkcija Državnog Dobra „Belje“ Br. 135. 6. I. 1923. Kneževu (Baranja).

Delavski dogovor.

Sklenjeni med Direkcijo Državnog Dobra „Belje“ v Kneževu na eni in Državno Borzo Dela v Murski Soboti na drugi strani. Pogodba je sklenjena pod sledečimi pogoji:

1. Državna Borza Dela v M. Soboti se obveže, da na Državno Dobro „Belje“ nabavi 1600 (en tisoč šeststo) letnih sezonskih poljskih delavcev za čas od 15. aprila in do 31. oktobra 1923. Ta skrajni rok se po potrebi sme podaljšati do 15. novembra.

2. V goraj navedenem času so delavci dolžni opravljati vsa poljska dela po želi delodajalca in sicer tako kakor delajo ostali delavci Državnog Dobra „Belje.“ Delo se mora točno in marljivo opravljati. Delavci so dolžni ubogati svoje nadzornike, ki jih bodo prevodili v delo, takisto imajo držati popolen red in mir. Delavci ne smejo činiti Dobru nobene škode, niti se ne smejo opijaniti, svajevati, niti izzivati med ostalimi delavci nemire ali nezadovoljstvo zoper gazde, nadzornike ali skupino ostalih delavcev. Vsak delavec, ki se pregreši v gorajšnjem smislu, bo takoj odpuščen iz dela z izgubo pravice na brezplačno vožnjo do doma, razen tega plača vse stroške, ki bi je imelo Državno Dobro pri nabavi drugega delavca na njegovo mesto.

3. Državna Dobro „Belje“ kot delodajalec, se obveže, da za celi goraj navedeni čas daje delavcem brezplačno hrano. Kuharice se izberejo iz med posredovanih delavcev. Na hrano delavcev se potroši mesečno na vsako po edino osebo:

Krušne moke (mele)	24 klg.
Pšenične	10 "
Krompirja	12 "
Graha	2 "
Mesa	2 "
Masti ali slanine	2 "
Žefe	1 "
Soli	1 "
Jesiha	1 ltr.

Tedensko 1 in 1/2 ltr. mleka in za ostale drobnije 10 Dinara mesečno.

4. Delavske plače se računajo sledeče: moški delavci prek 18 let stari dobivajo za vsak delavni dan: Dinara 20 (I. klase) za mesec april, maj, september, oktober in november; dinara 25 (I. klase) za mesec junij, julij in avgust.

Delavni čas traja od izhoda do zahoda solnca z dnevnim od morom pri zajutruku pol, pri obedu eno in pol in pri južini pol ure.

5. Za akordna dela dobivajo delavci sledečo plačo: pri obdelovanju sladkorne repe od 1 jutare:

za rečenje	Dinara 200
glavno kopanje	200
bratvo repe	500

za košenje trave ali detelja od jutare Din. 60. za košenje napolice, pšenice, ječmena, zobi in grahorice vezanje v snopje in slaganje v krstove, za vezanje grablievine in slaganje po 10 snopov v krst po jutari 60 klg. a od poleženja 70 klg. zrnja od pokošenih žitaric. Za vezanje in slaganje v krstine, košeno s strojem po jutari 30 klg. od pokošenih žitaric.

Za mlatitev dobivajo delavci 3% od izmlačene napolice, pšenice, ječmena, zobi in drugega.

Vsak delavec je sam odgovoren za svoje delo v akordu za vso škodo, ki bi jo povzročil delodajalcu.

6. Delavcem nečeljuje gazda, ki prima plačo 35 Dinara dnevno, razen hrane dobiva še pol litra mleka na dan. — Dnino dobiva tudi ob nedeljah in praznikih. Gazda je osebno odgovoren za delavsko hrano, nje delitev in spravljjanje. Vsak gazda ima pod nadzorstvom nanjmanj 200 delavcev.

7. Na vsakih 50 delavcev pride po en nadzornik s plačo od Dinarev 25-dnevno za mesec april, maj, september, oktober in november Dinarev 30-dnevno za mesec junij, julij in avgust. Plačo dobivajo tudi ob nedeljah, praznikih in tedaj, ko ostali ne delajo.

8. Na vsakih 25 do 30 delavcev pride po ena kuharica. Kuharica ima tudi isto plačo kot moški delavci in to ob nedeljah, praznikih in ko ostali ne delajo.

9. Nagrade v naturi za gazde, nadzornike in kuharice so sledeče za celo sezijo:

gazda	1.000 klg. pšenice
nadzornik	800 " "
kuharica	400 " "

10. V slučaju, da delavci v akordnih delah pri službi, moški manje od 600 klg., a ženske manje od 400 klg., se delodajalec zaveže, da proda vsakemu delavcu za 30% ceneje od dnevne cene pšenice odnosno kukuruze, na novosadskoj borzi v mesecu septembru 1923 leta. (a naj dražje po 200 dinara za pšenico in 150 Dinara za kukuruzo za 100 klg.) razliko do 600 klg., odnosno do 400 klg., vzevi v račun za to razliko polovico pšenice in polovico pa kukuruze.

11. Direkcije Dobra „Belje“ plača delavcem potne stroške (vožnjo po železnici) do imanja in nazaj, razen tega še na stroške za prevoz prtljage do in od postaje do doma na vsako osebo dvajsetpet dinara. Pri povrnitvi delavcev Direkcije Imanja plača tudi prevozne stroške za prenos delavskega žita od Kneževa do Murske Sobotice.

12. Vsak delavec ima s seboj prinesiti koso in srp.

13. Delavci dobivajo razen tega od Imanja stanovanja najpotrebnejše kuhinjsko orodje in posodo, drva kuhinje in ogrevanje ter svečavo.

14. Delavci so dolžni čuvati na od imanja pradet jim nameštaj kuhinjsko posodo in alat. Vse stvari koje so jim bila predate imajo pri dokončanoj kompaniji vrniti.

Za zgubljene in zlobno poškodovane predmete se plača imanju odškodnina.

15. V slučaju bolezni, ki ne traja dalje od 8 dni delavci dobivajo vse svoje prejemke, a po 8 dneh bolehanje delavci dobivajo hrano in imajo brezplačno stanovanje ter lečenje. Plača v gotovem denarju odpade.

16. Ta pogodba stopi v veljavo na dan, ko jo obe stranki podpišeta, a izdana je v dveh ravnoglasnih izvodih od katerih je vsakoj pogodbenoj stranki odstopen po en izvod.

Preporočujem za odobrenje:

Žig: Polje privredno Odelenje:

Podpis: Sokolović s. r.

Žig:

Direkcija Državnog Dobra „Belje“

Direktor:

podpis: odobravam

A. Kristan s. r.

Priznavam za:

Žig: Državna Borza Delu v Murski Soboti.

podpis: Šef: Kerec Franjo

pis. III. klase sr.

I z j a v a !

Sopodpisani delavci izjavljamo, da smo to pogodbo, ki nam je bila prečitana in raztolmačena v materinskem jeziku, dobro razumeli i vzeli na znanje ter se zadovoljujemo z navedenimi pogoji in izjavljamo vsak s svojim podpisom, da smo pripravljeni iti na to delo ter, da nas Drž. Borza Dela v Murski Soboti ima pravo tožiti za odškodnino 50 Dinara v slučaju, da kateri izostane pri odhodu od transporta brez tehničnega vzroka, katerega pa mora dokazati oziroma če to ni javil Borzi Dela 14 dni preje. Ob enem izjavljamo v pogodbi željeno pokorščino svojim nadzornikom, koje nam deloči Borza Dela v Murski Soboti ter sploh navedbam pod točko 2. te pogodbe.

Podpisi:

Gazda:

Delavci:

Nadzorniki:

To se daje vsem delavcem na znanje, da se po tem ravnajo in si vsak lahko sam že doma dobro raztolmači pogoje, da ne bo pri pogajanjih z temi pitanji oviral dela!

Šef: KEREĆ FRANJO pis. III. klase.

Orlovski tabor v Brni.

G'ejte zdaj, ka šče zavlađati dūh zametal-cov naše vōre na vsoti, nasprotni dūh Kristušove cerkve, zdaj, gda se ide za naše škole, za kršćansko vzgojo v školi ino sploh za našo sveto vero zdaj je potrebno, da se združujemo v moćne vrste, v železne falange proti navalom sovražnikov Cerkvi. Ali smo kršćeniki ali ne? Naše fundamente ja postave naš Odrešenik, mi ščemo biti junaki, šteri se ne vstrašijo kričanja ino blatenja hūdōbnih brezvōrcov. Naša mladina je v nevarnosti. V školi već nemre jako dobiti verske vzgoje, ar ovirajo to njeni nasprotniki. Znamo pa, če je mladina skvarjena i okūžena, vdana vsem mehkobam, vzgojena proti vōrskom dūhi, je v nevarnosti naš narod. Ravnotakši

postane tūdi celi narod. Nega već dela, nega rednoga, poštenoga življenja, pride nemarnost, razvūzdanost med narod in to je rak-rana, štera vniči narode. kak nam to kaže zgodovina človečanstva Ali mi neščemo toga, mi neščemo pogūbe našega naroda, ar ljubimo svoj rod, svojo domovino, ar nam prepovedava naša vōra tak živeti i ta nam zapovedava treznost ino pošteno jakostno življenje.

Dale.

Gospodarstvo.

Cene silja v Dolnji Lendavi:

pšenica	1900 K.
žito	1600 "
kukurica	1100-1300 "
hajdina	1400 "
proso	1400 "
oves	1400 "
grah	1300-1900 "

Cene mesa: govedina 44 K. telefina 56, svinjsko meso -80 K. Mast 160 K. Slanine 140 K. za kilo.

Vrednost penez. 1 dolar stane 440—448 K., 1 češka krona naših 13 K, za 1 dinar se dobi 17—18 vogrskih kron, za 100 austrijskih kron je plačati naših 0-80 K. Zadnje dni je naš dinar na čirški borzi vedno spadao. 10. jan. je notirao v Čirhi 539, 18 jan. že samo 440, 19. jan. pa spadno na 360.

Pošta.

Štefan Hajdinjaka vojaka v Ljubljani služočega pri 40. pp. žena. Bogojina. Tka-lec Jožefa služočega v 15. pp. v Travniku, mati. Trnje. Komanda nam naznanja, ka zato moreta še polleta služiti važiva vojaka, ar sta brata Hajdinjak Ivan i Tkalec Ferdinand spunila 20. leto. Smete pa na ministra apelativati. Ali dokeč pride odgovor, itak doslužita svoj čas.

K odaji

jesto Singer šoštarski mašin brez vse falinge

pri MAUČEC ORŠI v BAKOVCIH.

Cena po dogovori.

Proda se

takoj manjše posestvo na Štajerskom, 1/4 ure hoda od postajališča Hrastje-Mota, z dvema želarskima hišama, z živim i mrtvim gospodarskim inventarjem in z većino pohištva — za 4500 dolarjev. — Podrobnosti se izvedo v našem uredništvu.

Pravi američanski Singer-mašini za šivanje

se dobijo za Prekmurje

samo v trgovini

BRATA BRUMEN

MURSKA SOBOTA

Cerkvena ulica 192. (pored birovlje),

v Dolnoj Lendavi

pri

BEDIČ IN KAC

Dobijo se tūdi Singer igle, olje, konci, nadomestilni deli itd. (Šivalni stroji za sabole, šujstre i za familijo).

Odavle se na rate (24 mesecov).

Singer šivalni stroji BOURNE & Co. New-York.

Već goric, malih i velikih posestev, stanovanjskih i gospodarskih hiš, trgovin, mlinov zvodnim i parnim pogonom, općekarne, žage, veleposrestva, graščine, novi i že nšćani mašini za mlatiti na paro i za benzin, terhešni i osebni motori (automobili) v Ljutomerskom, ptujskom i mariborskom ltr. okraji.

Išće se posestvo z goricami pri DOL. LENDAVI tūdi gostilna ali trgovina v Banati.

Zamenjajo se posestva i hiše v Jugoslaviji za posestvo i hiše v Italiji, v Nem.-Austriji i Madjarskom.

Sprejemajo se naročbe za nakup i odajo zemlje tū i v inozemstvi.

I. Konc. posredovalnica za nakup i odajo zemljišč. M. SLIVAR Ljutomer, stari trg. 47. Slovenija.